

משנה תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ד

Mishnah Terumot, chapter 4

(1) If a person sets aside part of the *terumah* and tithes [i.e., only one *se'ah* instead of the usual two, from a pile of one hundred], he may take from it [the same pile, the] other [*se'ah*] *terumah* due of it, but [he may] not [take from it *terumah*] for [produce in] another place. Rabbi Meir says, He may also take *terumah* and tithes for another

א המפריש מקצת תְּרוּמָה ומעשרות, מוציא ממנו תְּרוּמָה עליו, אֵבֶל לֹא לְמָקוֹם אֲחֵר. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, אִף מוֹצִיא הוּא לְמָקוֹם אֲחֵר תְּרוּמָה ומעשרות: ב מִי שֶׁהָיוּ פְּרוּתָיו בַּמְּגוּרָה, וְנָתַן סָאָה לְבֶן לֹוֹי וְסָאָה לְעַנִּי, מְפָרִישׁ עַד שְׁמוֹנֶה סְאִין וְאוֹכְלֵן, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אֹמְרִים, אֵינּוּ מְפָרִישׁ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבוֹן:

place.

(2) If a person's produce was in a storeroom, and he [the owner *am ha'arets*] gave a *se'ah* to a Levite [employee, for *ma'aser rishon*] and a *se'ah* to a poor [employee, for *ma'aser oni*], he [a third employee, who is a *haver*] sets aside up to eight *se'ah*, and he eats from them [without fearing that it is *tevel*, for if the owner gave a *se'ah*, presumably as tithes, which is 1/10th, to the Levite, and an additional 1/10th to the poor, it may be assumed that there are slightly more than eight *se'ah* of properly tithed produce, since *ammey ha'arets* are not suspect regarding *terumah*]; the opinion of Rabbi Meir. But the Sages say, He [the owner] gave as tithes [for the Levite and the poor employee] only according to the calculation [of a meal, and the excess was not meant as tithes but rather as a gift, therefore, he may eat only an amount of one meal in proportion to the amount given for actual tithes].

רבנו עובדיה מברטנורא

א המפריש מקצת תְּרוּמָה ומעשרות. כגון שהיה לו מאה סאין טבל והוציא מהם סאה תְּרוּמָה וּבִדְעָתוֹ לְהַפְרִישׁ עֲדֵיין הַשָּׂאֵר חוֹזֵר וּמוֹצִיא מֵאוּתוֹ הַכְּרִי עֲצָמוֹ עַד שִׁשְׁלִים ב' סְאִין כְּשִׁיעוֹר הַתְּרוּמָה דִּהְטַבֵּל הוּא שִׁיעוּלָה בִּידוֹ וְלֹא מֵה שִׁכְבַר מִתּוֹק: אֲבָל לֹא לְמָקוֹם אֲחֵר. אִם יֵשׁ לוֹ ק' סְאִין אַחֵרִים שֶׁל טַבֵּל אֵינּוּ יוֹכֵל לְהַפְרִישׁ עֲלֵיהֶן מֵאִלּוּ שֶׁהוֹצִיא מִקְצַת תְּרוּמָתוֹ, דִּלְגַבִּי אַחֵרִים תְּלִינן דִּלְמֵא מן הַמִּתּוֹק הוּא מוֹצִיא עֲלֵיהֶן וְלֹא מן הַטַּבֵּל שֶׁבּו, וְר' מֵאִיר שְׂרִי אִף לְמָקוֹם אֲחֵר. וְאִין הִלְכָה כִּר' מֵאִיר: ב בַּמְּגוּרָה. בְּאוֹצֵר כְּדִכְתִּיב (הַגִּי ב) הַעוֹד הוֹרַע בַּמְּגוּרָה: וְנָתַן סָאָה לְבֶן לֹוִי. מִתְּנִיתִין אֵיירִי בְּפוּעַל חֵבֵר הַבָּא לְסַעוֹד אֲצֵל בַּעַל הַבַּיִת וְאֵינּוּ מֵאִמְיֵנוּ עַל הַמְּעַשְׂרוֹת, וְרָאָה הַפוּעַל אֶת בַּעַל הַבַּיִת נוֹתֵן מִמְּגוּרָתוֹ סָאָה לְבֶן לֹוִי וְסָאָה לְעַנִּי, ר' מֵאִיר אֹמֵר דָּאוּתוֹ פּוּעַל יוֹכֵל לְאֲכוֹל מן הַמְּגוּרָה שְׁמוֹנֶה סְאִים, דְּמִסְתַּמָּא בְּתוֹרַת מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן נָתַן לְלוֹוִי וּבְתוֹרַת מַעֲשֵׂר עֲנִי נָתַן לְעַנִּי וְהָרִי יֵשׁ כַּאֲן שְׁמוֹנֶה סְאִים מִתּוֹקֵינִים וּמַעַט יוֹתֵר וְאִף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָאָהוּ מְפָרִישׁ תְּרוּמָה גְּדוּלָה לֹא נַחֲשָׁדוּ עַמִּי הָאֵרֶץ עַל הַתְּרוּמָה: וְחֻכְמִים אֹמְרִים. לֹא הַפְרִישׁ בַּעַל הַבַּיִת אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבוֹן סַעוּדָה וְזוֹ שְׂרוּצָה הַפוּעַל לְאֲכוֹל אֲצֵלוֹ, וְהַשָּׂאֵר מִתְּנָה בְּעִלְמָא הוּא דִּיהִיב לְלוֹוִי וְלְעַנִּי, הַלֵּכךְ אִין הַפוּעַל יוֹכֵל לְאֲכוֹל אֲצֵלוֹ עַד שִׁיכֹּלוּ שְׁמוֹנֶה

(3) [Biblically speaking *terumah* has no minimum amount and even one kernel set aside would suffice, however, the Rabbis instituted the following.] The measure of *terumah*: a generous [person, gives] one [part] of forty. The School of Shammai say, [One] of thirty. The medium [person, gives] one of fifty, and the miserly [person, gives one] of sixty. If a person gave *terumah* and discovered [that it was only] one in sixty, it is valid *terumah* and he need not give *terumah* [again]. If he added [to the *terumah* to make up the difference], he must [take] tithes [from the addition, being that it is not valid *terumah*]. If he discovered [that he had given one part] in sixty-one, [which is less than the miserly amount] it is valid *terumah*, and he must give *terumah* again in [the amount of] his usual practice, [and may do so] in measure, in weight and in count [i.e., the addition does not require giving by estimation]. Rabbi Yehudah says, Even if it is not from what is nearby [the usual requirement, when setting aside *terumah*].

רַבְּנוּ עֹבְדֵי הַמִּבְרַטְנוֹרָא

סאין כדברי רבי מאיר, אלא אותה סעודה שהיה לו לאכול אצלו ותו לא. פירוש אחר, ונתן סאה לבן לוי וסאה לעני והלכו להם, וכשבא להפריש שמונה סאין מן המגורה ולאכול אותם על סמך השני סאין שנתן לבן לוי ולעני, ואינו יודע אם אותן שני סאין קיימים אם לאו, רבי מאיר אומר מפריש שמונה סאין ואוכלן על סמך אותן שני סאין שנתן לבן לוי ולעני, בחזקת שהן קיימים: **והכמים אומרים אינו מפריש אלא לפי חשבון.** הקיימים, אם כל השני סאין קיימים מפריש עליהן שמונה סאין ומעט יותר, ואם אין קיימים אלא חציין אינו מפריש עליהם אלא ארבע סאין, לפי חשבון מה שנמצא מהן קיימים כך מפריש עליהם ולא יותר והלכה כחכמים: **ג עין יפה אחד מארבעים.** מי שהוא נדיב לב ותורם בעין יפה מפריש אחד מארבעים: **והבינונית אחד מחמשים.** לאו דברי בית שמאי ניגהו אלא תנא קמא קאמר לה, ומעין יפה דבית שמאי אתה למד לדבריהם עין רעה ובינונית אף על גב דלא תני לה במתניתין: **ועלה בידו אחד מששים.** כגון שתרם מאומד ועלה בידו אחד מששים והוא עין רעה: **חזר והוסיף חייב במעשרות.** דכבר נפטרו ואין שם תרומה חל על מה שמוסיף הלכך התוספת הזאת הוי טבל גמור וחייבת במעשרות: **מששים ואחד.** כגון שהיו בכרי ששים ואחד סאין, ועלה בידו סאה, אותה סאה, תרומה: **ויחזור ויתרום.** כמו שהוא למוד [אם הוא רגיל] לתרום אחד מששים יפריש עדיין אחד מששים בסאה, ואם הוא רגיל לתרום אחד מחמשים נמצאו דנשאר עדיין אחד עשר סאין שלא נתרמו: **במדה ובמשקל.** כלומר אותו מותר שהוא תורם, מותר לתרום במדה ובמשקל ובמנין, דלא אמרו לתרום מאומד אלא בתחלת התרומה: **אף שלא מן המוקף.** דסבר ר' יהודה אין צריך לתרום מן המוקף אלא בתחלת תרומה. ואין הלכה כרבי יהודה: **מוקף.**

ג שְׁעוֹר תְּרוּמָה, עֵין יָפָה, אֶחָד מֵאַרְבָּעִים. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, מִשְׁלֹשִׁים. וְהַבִּינוּנִית, מִחֲמִישִׁים וְהִרְעָה, מִשְׁשִׁים. תָּרַם וְעָלָה בְּיָדוֹ אֶחָד מִשְׁשִׁים, תְּרוּמָה, וְאִינוּ צָרִיךְ לְתָרוֹם. חָזַר וְהוֹסִיף, חָיִב בְּמַעֲשָׂרוֹת. עָלָה בְּיָדוֹ מִשְׁשִׁים וְאֶחָד, תְּרוּמָה, וְיַחְזוֹר וְיִתְרוֹם כְּמוֹ שְׁהוּא לְמוֹד, בְּמֵדָה וּבְמִשְׁקָל וּבְמִנְיָן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵף שְׁלֹא מִן הַמוֹקֵף:

(4) If a person says to his agent: Go forth and take *terumah*, he takes *terumah* in accordance with the mind [i.e., wishes] of the owner [taking the amount usually given by the owner]. If he does not know the intention of the owner, he takes *terumah* as an average person would; one of fifty. If he subtracted ten [parts] or added ten, [thinking that this was the owner's intent] the *terumah* is valid *terumah*. If

he intended to add [more than what he assumed the owner wanted] even one [part], his *terumah* is not valid *terumah*.

(5) If a person gives more *terumah* [than the three amounts listed above, up to how much may he give?] Rabbi Eliezer says, One [part] in ten, as [the amount of] *terumat ma'aser*; [if he gives] more than this, he must make it [the surplus] *terumat ma'aser* for [produce in] another place [i.e., he must give it to a Levite to use as *terumat ma'aser*, since the surplus is not *terumah*, but rather ordinary produce which requires tithing for the Levite: However, since each grain has in it a portion of *terumah*, he, therefore, must give it to the Levite who in turn, must give it to the priest and [the Levite] uses the surplus as *terumat ma'aser* for other produce]. Rabbi Yishmael says, Half may be non-sacred produce and [up to] half may be *terumah* [i.e., he may give fifty percent]. Rabbi Tarfon and Rabbi Akiva

רבנו עובדיה מברטנורא

קרוב וסמוך ובאותו מקום עצמו: ד כדעתו של בעל הבית. לפי שיש תורם בעין יפה ויש בעין רעה ויש בבינונית: פיהת עשרה. ותרם מארבעים: או הוסיף עשרה. ותרם מששים: תרומתו תרומה. דכיון דבאחד משיעורי חכמים חכם יכול למימר ליה, אנא להכי אמדתיך: ואם נתכוין להוסיף. שהיה יודע דעתו של בעל הבית ובמתכוין הוסיף אפילו אחד, אין תרומתו תרומה: ה אחד מעשרה. יכול להרבות ולהפריש תרומה, הואיל ואשכחן שם תרומה במקום אחד שהוא אחד מעשרה. ואם ריבה יותר אין שם תרומה על אותו ריבוי, והוא חולין הטבולין למעשר, ומדומע בתרומה, וזו היא תקנתו, שיעשנו תרומת מעשר למקום אחר. ויתנהו ללוי שיעשנו תרומת מעשר על מעשר טבל שלו והלוי יתן לו חולין כנגד אותו ריבוי. והא דקאמר יעשנו תרומת מעשר למקום אחר ולא אמר יעשנו תרומה למקום אחר, לפי שאין תורמין שלא מן המוקף אבל תרומת מעשר מפרישין אותה [אפילו] שלא מן המוקף: מחצה חולין ומחצה תרומה. דסבר יכול אדם לעשות חצי כריו תרומה דכתב (דברים יח) ראשית דגנך דיו לראשית שהיא כדגן [ראשית היא תרומה] ודגן הוא השיריים: עד שישירי

ד האומר לשלוחו צא ותרום, תרום כדעתו של בעל הבית. אם אינו יודע דעתו של בעל הבית, תרום כבינונית, אחד מששים. פיהת עשרה או הוסיף עשרה, תרומתו תרומה. אם נתכוין להוסיף אפילו אחת, אין תרומתו תרומה: ה המרבה בתרומה, רבי אליעזר אומר, אחד מעשרה, בתרומת מעשר. יתר מקאו, יעשנה תרומת מעשר למקום אחר. רבי ישמעאל אומר, מחצה חולין ומחצה תרומה. רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים, עד

say, [He may give as much as he wants,] as long as some non-sacred produce remains thereof [the *halachah* follows this view].

(6) There are three times when [the contents of] the basket [in which tithes are usually taken] is measured: At [the time of the ripening of] the firstfruits [when the fruit are at their largest], at [the time of the ripening of] the last fruits [when some fruit already are dry and therefore smaller], and in the middle of the summer [the fruits are mid-size]. The one who counts [the fruit to be tithed, (excluding *terumah* which may not be counted and is given by estimation only)] is praiseworthy, the one who measures [the fruit] is more praiseworthy than he, and the one who weighs [the fruit] is the most praiseworthy of the three.

(7) [The Biblical standard of nullification is a simple majority, however, the Rabbis instituted the requirement of a ratio of one hundred non-sacred, for the nullification of *terumah*. This was based on the verse: “You shall set aside every portion of the Lord, from its choicest part, **את מקדשו ממנו — that part of it which is to be consecrated,**” (Numbers 18:29) i.e., **that part of it**, meaning an amount which is separated from it, if it falls into it, **is to be consecrated**, i.e., can make the entire mixture consecrated, and the minutest amount of *terumah* is *terumat ma'aser*, which is a tenth of a tenth, i.e., one part from a hundred (Yerushalmi 4:6).] Rabbi Eliezer says: *Terumah* is neutralized [if it got mixed with other produce] in one and one hundred parts [however, one part is removed and given to the priest]. Rabbi Yehoshua says: [It is neutralized] in one hundred

רבנו עובדיה מברטנורה

שם חולין. לא בעינן רק שיהיו שיריה ניכרים. והלכה כרבי טרפון ורבי עקיבא: **ו הכלכלה.** שמוודים בו להפריש המעשרות ותרומות מעשר, שאין מפרישים אותה אלא במדה ובמנין ובמשקל כדתנן ואל תרבה לעשר אומדות. אבל תרומה גדולה אין מפרישים אותה אלא מאומד כדתנן לעיל: **משערין את הכלכלה.** לידע מה שיכנסו בה מן הפירות: **בבכורות.** בזמן שהפירות בבכוריהן הן במלואן והכלכלה מכילה מהן פחות ממה שהיא מכילה מהן בסוף הקיץ שכבר התחילו להצטמק והן צנומות דקות: **ובאמצע הקיץ.** שהן מבושלות ואינם מצומקות, הכלכלה מחזקת מן הפירות יותר ממה שמחזקת מהן כשהן מבכורות במלואן, ופחות ממה שהיא מחזקת מהן בסוף הקיץ כשכבר נצטמקו. הלכך משערין בשלשה זמנים הללו: **ובסיפות.** פירות שבסוף הקיץ: **המונה משובח.** מן המוציא באומד: **והמודד משובח וכו'.** ודוקא במעשרות ותרומות מעשר אבל לא בתרומה גדולה כדפרישית: **ז תרומה עולה באחד ומאה.** סאה של תרומה שנפלה למאה סאין של חולין שהם בין הכל אחד

and [something] more [i.e., it does not require a hundred and one], and this “[something] more” has no definite measure. Rabbi Yose ben Meshulam says: [This “something] more” is a *kav* [1/6th of a *se'ah*] per one hundred *se'ah*, [that is,] one sixth of what got mixed [i.e., of the *se'ah* that fell in].

(8) Rabbi Yehoshua says: Black figs neutralize with white [figs], and white

[figs] neutralize with [black] figs [i.e., if a fig of *terumah* fell into a pile of one hundred figs, half being white, half being black, since had he wanted to, he would press all of them together, the two combine and are now considered one unit of a hundred and therefore neutralize the fig of *terumah*]; regarding pressed fig-cakes, the large ones [combine to] neutralize with the small ones, and the small ones [combine to] neutralize with the large ones; the round [cakes] neutralize with the square ones, and the square ones neutralize with the round ones. Rabbi Eliezer prohibits [they do not combine to neutralize]. Rabbi Akiva says, If it is known what [i.e., which color] fell, one does not neutralize with the

יהושע אומר, במאה ועוד, ועוד זה, אין לו שעור. רבי יוסי בן משלם אומר, ועוד, קב למאה סאה, שתות למדמע: ה רבי יהושע אומר, תאנים שחורות מעלות את הלבנות, והלבנות מעלות את השחורות. עגולי דבילה, הגדולים מעלים את הקטנים, והקטנים מעלין את הגדולים. העגולים מעלין את המלבנים, והמלבנים מעלין את העגולים. רבי אליעזר אומר. ורבי עקיבא אומר, בידוע

רבנו עובדיה מברטנורא

ומאה נוטל אחד מזה ונותנה לכהן והשאר חולין כמו שהיו: במאה ועוד. אם נפלה סאה של תרומה לתוך תשעים ותשעה סאין של חולין ומשהו יותר מתשעים ותשעה, וזה המשהו אין לו שיעור, הואיל ויש כאן מאה ועוד משהו נוטל סאה אחת ונותנה לכהן והשאר חולין כשהיה: קב למאה סאה שתות למדמע. אם נפלה סאה של תרומה בצ"ט של חולין וקב יותר, שהקב הוא שתות לסאה של תרומה המדמעת, שהסאה ששה קבים. אז נוטל סאה אחת והשאר חולין כשהיו. אבל אם היו החולין פחות מצ"ט וקב, הכל מדומע, וימכרו כולם לכהן בדמי תרומה חוץ מדמי סאה של תרומה שבה. והלכה כרבי אליעזר שאין תרומה עולה בפחות מאחת ומאה. דסתם לן תנא כוותיה בכמה דוכתי. והכל מודים שאין התרומה עולה במאה בלבד, וכל שכן בפחות ממאה דכתיב בתרומת מעשר (נמדבר יז) מכל חלבו את מקדשו ממנו, דבר שאתה תורם ממנו אם נפל לתוכו מקדשו והיינו אחד ממאה דממאה סאין מפרישין עשר למעשר ראשון ומאותן עשר, סאה לתרומת מעשר, ואמר רחמנא שאם חזרה אותה סאה לתשעים ותשעה, מקדשתן, ונעשה הכל מדומע: ה תאנים שחורות מעלות את הלבנות. תאנה של תרומה, שחורה או לבנה, שנפלה למאה תאנים של חולין חציין שחורות וחציין לבנות כולן מצטרפין לבטלה, שאם היה רוצה היה דורסן ומערבן הכל ביחד ואם שחורה נפלה, מעלה אחת מן השחורות, ואם לבנה, מעלה אחת מן הלבנות, והשאר חולין כשהיו: עיגולי דבילה. דבילות תאנים הנדרסים בעיגול: גדולים מעלים את הקטנים. אם יש שם חמשים עיגולים קטנים ועשרים וחמשה עיגולים גדולים, ואחד מן הגדולים כשנים מן הקטנים, ונפל לתוכן עיגול קטן של תרומה,

other [since the figs of different color have no uncertainty, they are not part of the equation]; and if it is not known what fell, one does neutralize the other.

(9) How so? [referring to Rabbi Akiva] If there are fifty black figs and fifty white [figs, all of non-sacred produce]: If a black [fig, of *terumah*] fell [into these 100 figs], the black ones are prohibited and the white ones are permitted; if a white [fig, of *terumah*] fell [into these 100 figs], the white ones are prohibited and the black ones

are permitted; if it is not known which fell, one neutralizes the other. In this

Rabbi Eliezer rules stringently, and Rabbi Yehoshua rules leniently.

(10) But in this [case] Rabbi Eliezer rules leniently and Rabbi Yehoshua rules stringently: Regarding a *litra* of dried figs [of *terumah*] pressed into the top of a jar [and placed on top of many other jars, each containing one hundred *litrot* of non-sacred dried figs], and he does not know [into the top of] which [jar he pressed the *terumah*]. Rabbi Eliezer says: [Though we know that only the top pressed figs have the possibility of being *terumah*, still] we view the figs as if they were all loose [and are one unit], and the bottom figs neutralize the ones on top. Rabbi Yehoshua says: [Since there is a definite distinction between the top pressed figs and the bottom individual figs] there can be no neutralization [of the

רבנו עובדיה מברטנורא

מסייעות כולן לבטל. וכן עיגולים ומלבנים. עיגולים הם הנדרסות בעיגול, מלבנים תאנים הנדרסות בצורת ריבוע כמין דפוס שעושים בו הלבנים מרובעות: ור' אליעזר אוסר. אם שחורה נפלה השחורות אסורות ואם לבנה נפלה הלבנות אסורות, וכן בגדולים וקטנים, ועיגולים ומלבנים, הדומין לאותה שנפלה אסורים: **בידוע מה נפלה**. שחורה או לבנה: **אין מעלות**. לפי שיכול לאכול האחרות וכיון דמותרות הן אין מסייעות לבטל. אבל אם אין ידוע אם שחורה נפלה או לבנה כיון דכולן בספק איסור מעלות זו את זו והלכה בר' עקיבא: **ט כיצד**. לפרושי מלתיה דרבי עקיבא קאתי: **ובזו רבי אליעזר מחמיר**. בהא דתנינן לעיל, אבל במאי דבעינא למימר לקמן הוי איפכא: **בדורס ליטרא קציעות**. ליטרא של תאנים יבשים של תרומה: **על פי הכר**. של חולין, והרבה כדון יש. ואין ידוע באיזה כד דרסה, ובכל כד יש מאה ליטרות של חולין, אפילו אין כאן מאה כדון שריר ר' אליעזר, ואף על פי שידוע הוא שהליטרא של תרומה היא בפי הכר ואינה מעורבת עם החולין, רואין אותן כאילו נפרדו

top layer of figs] until there are one hundred jars there.

(11) If a *se'ah* of *terumah* fell on the top of a [pile, in a] storeroom, and a person skimmed it off: Rabbi Eliezer says, If what he skimmed off [in addition to the remaining pile] contains one hundred *se'ah* [of non-sacred produce], it is neutralized in one hundred and one [we combine

the skimmed portion with the pile to neutralize it]. And Rabbi Yehoshua says, It will not be neutralized. If a *se'ah* of *terumah* fell on top of a [pile in a] storeroom, it [whatever is in question from the top layers] may be skimmed off [and the remainder, may be eaten, since there is no doubt regarding the lower layers]. If so, then why did they [need to] say that the *terumah* is neutralized in one hundred and one? [This applies] when it is not known whether they [the top and bottom layers] got totally mixed up, or to where [i.e., which barrel] it [the *se'ah*] fell [into, if however, he knows it is on the top of the pile, it's remedy is to skim].

(12) If there were two baskets [of non-sacred produce, each containing fifty *se'ah*], or two storerooms [of non-sacred produce], and a *se'ah* of *terumah* fell into one of them, and it is not known into which of them it fell [since baskets are movable and are mixed with each other and so, too, storerooms when in one house are mixed with each other], they [combine to] neutralize each other [and he takes out

רבנו עובדיה מברטנורא

ממקומן ונתערבו החולין בתרומה ועולין באחד ומאה. ורבי יהושע סבר כיון דאינה מעורבת אין התחתונות מסייעות לבטל את העליונות, אלא השולים מותרים והפנימיים אסורים. עד שיהיו שם מאה כדן ותבטל פי חבית זה במאה פומין. והלכה כר' יהושע: **יא מגורה.** אוצר שאוגרים בו התבואה: **וקפאה.** הסיר מה שלמעלה, תרגום ויצף הברזל (מלכ"ב ו) וקפא פרזלא: **אם יש בקפוי תעלה באחד ומאה.** מפרש בירושלמי דהכי קאמר אם יש בקפוי עם מה שתחתיו אחד ומאה תעלה, ורבי אליעזר לטעמיה דאמר התחתונות מעלות את העליונות, וקא משמע לן דאף על גב דקפאה וגלי דעתיא שלא נתערבה עם התחתונות אף על פי כן התחתונות מסייעות לבטל: **ורבי יהושע אומר לא תעלה.** ר' יהושע לטעמיה דאמר לעיל שאין התחתונות מסייעות לבטל: **סאה תרומה.** סיומא דמלתיה דר' יהושע היא והכי קאמר כיון דלא תעלה כיצד יעשה, יקפיאנה יסיר מה שצף למעלה ומעט סביב לה עד שידע שהסיר כולה, והשאר הכל חולין: **אם כן למה אמרו.** מתנינתיך פריך על מלתיא דר' יהושע, אם כן באיזה מקום אמרו תרומה צריכה אחד ומאה, כיון שיש תקנה בקפוי, ומשני בשאין ידוע אם נבללה הסאה במגורה אחר שנפלה על פי המגורה, אי נמי בתחילה אין ידוע להיכן

one *se'ah* from either or two half *se'ah* from each to give to the priest]. Rabbi Shimon says, Even if they are in two [different] cities, they neutralize each other [the *halachah* does not follow Rabbi Shimon].

(13) Rabbi Yose says: A case came before Rabbi Akiva regarding fifty

bundles of greens, and a [bundle] like them fell into them, and it [the bundle which fell in] was half *terumah* [and half non-sacred produce]. I said in his presence: It is neutralized, not because the *terumah* is neutralized in fifty-one, but because there were one hundred and two halves there [the amount requiring neutralization, is one half of one bundle].

רבנו עובדיה מברטנורא

נפלה. והלכה כרבי יהושע: **ב' שתי קופות.** בכל אחת חמשים סאה: ואין ידוע לאיזה מהן נפלה. ושתייהן אסורות מספק, מסייעות זו את זו לבטל, ואם רצה להעלות סאה מזו מעלה, מזו מעלה, מחצה מזו מחצה מזו מעלה. ושתי קופות אפילו הן בשני בתים ואין ידוע לאיזו מהן נפלה סאה של תרומה, מעלות זו את זו, מפני שדרכן להתפנות והן מיטלטלות ממקום למקום, ופעמים שמתערבות זו עם זו. אבל שתי מגורות שאינן מיטלטלות בזמן ששתייהן בבית אחד מעלות זו את זו ואם הן בשני (בתים) אין מעלות זו את זו: **רבי שמעון אומר אפילו הן בשתי עיירות.** ואין הלכה כרבי שמעון: **יג שנפלה אחת מהן.** אגודה אחת כיוצא בהן, ואינה ניכרת מביניהן, ואותה אגודה היתה חציה חולין וחציה תרומה: **שהיו שם מאה ושני חצייים.** עם החצי של תרומה שבה. ואשמועין רבי יוסי שאין האגודה שחציה תרומה מדמעת אלא לפי חשבון תרומה שבה, ולא אמרינן שהאגודה כולה תדמע כיון שהיא תרומה מעורבת בחולין:

רבי שמעון אומר, אפלו הם בשתי עירות מעלות זו את זו: **יג אומר רבי יוסי, מעשה כא לפני רבי עקיבא בחמשים אגדות של ירק, שנפלה אחת מהן לתוכן, חציה תרומה, ואמרתי לפניו, תעלה. לא שהתרומה תעלה בחמשים ואחד, אלא שהיו שם מאה ושני חצייים:**